

การนำเสนอข่าวลบและข่าวบวกและการรับรู้บุคคลที่ตกเป็นข่าว

นางสาว มลินี สมภพเจริญ

ศูนย์วิทยทรัพยากร

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต

ภาควิชาวารสารสนเทศ

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2539

ISBN 974-836-036-1

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

**THE PRESENTATION OF NEGATIVE NEWS AND POSITIVE NEWS
AND READERS' PERCEPTION OF THE PERSON IN THE NEWS**

MISS MALINEE SOMBHOPCHAROEN

**A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Communication Arts in Journalism**

Department of Journalism

Graduate School

Chulalongkorn University

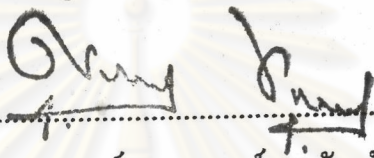
Academic Year 1996

ISBN 974-636-036-1

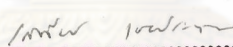
หัวข้อวิทยานิพนธ์   การนำเสนอข่าวลบและข่าวบวก และการรับรู้บุคคลที่ตกเป็นข่าว
โดย   นางสาวมลินี สมภพเจริญ
ภาควิชา   วารสารสนเทศ
อาจารย์ที่ปรึกษา   ดร.ดวงกมล ชาติประเสริฐ

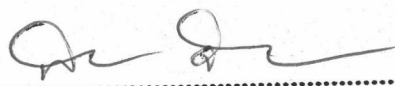
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยรับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็น
ส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบริหารบัณฑิต

..... (คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย)
(ศาสตราจารย์ นายแพทย์ สุกววัฒน์ ชุติววงศ์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. เสถียร เชยประทับ)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(ดร.ดวงกมล ชาติประเสริฐ)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.พีระ จิรโสภณ)

พิมพ์ต้นฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

มลินี สมภพเจริญ : การนำเสนอข่าวลบและข่าวบวก และการรับรู้บุคคลที่ตกเป็นข่าว (THE PRESENTATION OF THE NEGATIVE NEWS AND POSITIVE NEWS AND READERS' PERCEPTION OF THE PERSON IN THE NEWS) อ.ที่ปรึกษา : ดร.ดวงกมล ชาติประเสริฐ . 82 หน้า . ISBN 974-636-036-1.

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาการรับรู้ของผู้อ่านต่อบุคคลที่ตกเป็นข่าว เมื่อได้รับข่าวที่มีเนื้อหาขัดแย้ง ได้แก่ ข่าวลบ และข่าวบวก การรับรู้ของผู้อ่านจะเป็นอย่างไร ซึ่งจากการทดลองนี้ สามารถนำมาอธิบายสภาพการรายงานข่าวที่เกิดขึ้นจริงในส่วนของ การเสนอข่าวผิดพลาดที่เป็นลบ ต่อมามีการแก้ข่าวด้วยข่าวบวก ข่าวบวกที่เสนอภายหลังนี้จะสามารถเปลี่ยนเจตคติของผู้อ่านต่อบุคคลที่ตกเป็นข่าวให้ดีขึ้นได้ หรือไม่ นอกจากข่าวลบและข่าวบวกจะที่มีอิทธิพลต่อการรับรู้บุคคลที่ตกเป็นข่าวแล้ว งานวิจัยนี้ยังได้นำเจตคติเดิมของผู้อ่านมาศึกษาเพิ่มเติม

การทดลองที่ 1 สภาพการณ์แรกจัดกระทำกับนักศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง กลุ่มละ 22 คน โดยกลุ่มแรกจะ ได้รับข่าวลบและตามด้วยข่าวบวกของบุคคลที่ตกเป็นข่าวที่กลุ่มตัวอย่างไม่เคยรู้จักมาก่อน ซึ่งในงานวิจัยนี้ หมายถึง เจ้าหน้าที่เทศกิจที่เป็นบุคคลที่ตกเป็นข่าว ส่วนอีกกลุ่มหนึ่งให้อ่านข่าวบวกก่อน แล้วตามด้วยข่าวลบ โดยมีเจ้าหน้าที่เทศกิจเป็นคนที่ตกเป็นข่าว คนเดียวกัน หลังจากที่ผู้อ่านอ่านข่าวแต่ละชิ้นเสร็จ จึงทำการวัดเจตคติของผู้อ่านต่อบุคคลที่ตกเป็นข่าว

สำหรับการทดลองที่ 2 หลังจากสุ่มกลุ่มตัวอย่างเข้าร่วมทดลองทั้ง 2 สภาพการณ์ ได้จัดให้แต่ละกลุ่มตัวอย่างที่มีเจตคติที่แตกต่างกันต่อบุคคลที่ตกเป็นข่าว โดยบุคคลที่ตกเป็นข่าว ในที่นี้หมายถึง คาราหญิงที่เป็นที่ชื่นชอบของคนทั่วไป กับคาราที่คนทั่วไปไม่ชอบ หรือชอบน้อยกว่า ในการทดลองที่ 2 ให้กลุ่มแรกเป็นกลุ่มผู้อ่านที่ชอบบุคคลที่ตกเป็นข่าว และอีกกลุ่มเป็นผู้อ่านที่มีเจตคติเดิมไม่ชอบบุคคลที่ตกเป็นข่าว หรือชอบน้อยกว่ากลุ่มแรก ทั้ง 2 กลุ่มจะต้องอ่านข่าวลบก่อนและตามด้วยการแก้ข่าว จากนั้นจึงทำการวัดเจตคติเหมือนการทดลองที่ 1

ผลจากการทดลองที่ 1 สรุปว่า เมื่อมีการแก้ข่าวด้วยข่าวบวกและข่าวลบ หลังเสนอข่าวผิดพลาดที่เป็นลบและบวกตามลำดับ การแก้ข่าวด้วยข่าวบวกและข่าวลบนั้นสามารถทำให้เจตคติของผู้อ่านต่อบุคคลที่ตกเป็นข่าวเปลี่ยนแปลงตามอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และ เมื่อนำข่าวประเภทเดียวกัน แต่เสนอในลำดับต่างกันมาเปรียบเทียบ พบว่าข่าวลบและข่าวบวกที่เสนอก่อนมีอิทธิพลต่อการรับรู้บุคคลที่ตกเป็นข่าวมากกว่าข่าวลบและข่าวบวกที่เสนอในลำดับหลัง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ผลจากการทดลองที่ 2 พบว่า เมื่อมีการแก้ข่าวด้วยข่าวบวก สามารถเปลี่ยนเจตคติของผู้อ่านต่อบุคคลที่ตกเป็นข่าวทั้งที่ชอบ และไม่ชอบอยู่เดิมได้ โดยการแก้ข่าวทำให้เจตคติเดิมของผู้อ่านกลับไปเท่ากับเจตคติเดิมก่อนที่ยังไม่ได้รับข่าวเป็นสิ่งเร้ากระตุ้น

ภาควิชา .....วารสารสมนทศ.....
สาขาวิชา .....การหนังสือพิมพ์.....
ปีการศึกษา .....2539.....

ลายมือชื่อนิสิต .....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา .....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม .....

C 850085 : MAJOR JOURNALISM

KEY WORD: POSITIVE NEWS / NEGATIVE NEWS / READERS' PERCEPTION / PERSON IN THE NEWS
MALINEE SOMBHOPCHAROEN : THE PRESENTATION OF NEGATIVE AND POSITIVE NEWS AND READERS' PERCEPTION OF THE PERSON IN THE NEWS.
THESIS ADVISOR : DUANG-KAMOL CHARTPRASERT, Ph.D. 82 PP.
ISBN 974-636-036-1.

This study examines readers' perception of the person in the news after receiving conflicting information about that person through negative and positive news stories. Such conflicting presentations of people often found in typical inaccurate reporting followed by remedial reporting. Readers predisposition was also included in the study because it is expected to condition the effect of conflicting news.

In the first experiment, a group of 22 subjects read a negative news story about an unknown city inspector followed by a positive news story about that same person while the other group of the same size read two stories about the inspector in a different order. Attitudes towards the inspector were measured right after the readers had finished reading each story.

In the second experiment subjects were randomly divided into two groups. The first group read news stories about a popular actress while the second group read news stories about a less popular actress. The news stories about the two actresses were introduced as a manipulation of favorable and unfavorable predispositions of the readers. Each group read the negative story followed by the positive news story and their attitudes were measured in the same manner as in the first experiment.

Results indicate that remedial stories that follow the positive or negative stories can significantly change the readers perception of the city inspector in the news. However, the attitudes measured after reading the second news story differ significantly from the attitudes measured after reading the news of the same valence as the first news story.

In the second experiment, the compensatory effect is also found in both the favorable and unfavorable predisposition conditions. In both conditions the remedial news stories can restored the readers' attitude to the same level as the attitudes that were measured prior to exposing to the news.

ภาควิชา.....วารสารสนเทศ

สาขาวิชา.....การหนังสือพิมพ์

ปีการศึกษา.....2539

ลายมือชื่อนิสิต.....*Malinee Sombhopcharoen*

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....*Duangkamol Chartprasert*

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอขอบคุณท่านอาจารย์ ดร.ดวงกมล ชาติประเสริฐที่กรุณาเป็นที่ปรึกษา พร้อมทั้งเป็นธุระเอาใจใส่ในข้อปัญหาของการวิจัยทุกประการ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งและขอขอบพระคุณด้วยความเคารพในความกรุณาของท่านอาจารย์เป็นอย่างสูง

ขอขอบพระคุณท่านรองศาสตราจารย์ ดร. เสถียร เขยประทับที่กรุณาเป็นประธานวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ และขอขอบพระคุณท่านรองศาสตราจารย์ พิระ จิระ โสภณที่กรุณาจัดเวลาแนวคิด

ขอขอบพระคุณ หนังสือพิมพ์ข่าวสดที่ช่วยสร้างเครื่องมือ ขอขอบคุณหนังสือพิมพ์สยามโพสต์ ที่กรุณาให้เข้าคั่นคว่ำ และหนังสือพิมพ์ไทยโพสต์ที่ ช่วยดูแลเนื้อความ

และขอขอบพระคุณ คุณสุธิ เผ่าบุญมี ,คุณมณฑิรา อินชขลาร ที่ช่วยเหลือทำการทดลอง พร้อมทั้งแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ตลอดจนให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อผู้วิจัย เพื่อนคุณครุณีที่เบอร์กเลย์และคุณครุณีที่เป็นธุระในการจัดหาวารสารฉบับดั้งเดิมให้ผู้วิจัย คุณปิยะวรรณ คงสาคร อาจารย์พัชรินทร์อาจารย์ประจำมหาวิทยาลัยหัวเฉียวฯ ที่ช่วยเป็นธุระติดต่อกลุ่มตัวอย่างให้ผู้วิจัย ขอขอบคุณคุณนริศราที่ติดตามไปช่วยทำการทดลองในหลายๆโอกาส ขอขอบคุณคุณวาริ จันทร์วารจากหนังสือพิมพ์ข่าวสด ขอขอบคุณคุณวิไลวรรณที่กรุณาขอ ISBN ให้ ตลอดจนเพื่อนๆที่ๆน้องๆภาควิชาหนังสือพิมพ์ทุกท่านที่มีส่วนช่วยในงานวิจัยครั้งนี้

ขอขอบคุณคณาจารย์และนักศึกษามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา และมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีในการทำการทดลอง

ขอขอบคุณเจ้าหน้าที่ภาควิชาวารสารสนเทศ และเจ้าหน้าที่ห้องสมุดนิเทศศาสตร์ เจ้าหน้าที่ห้องวิทยานิพนธ์ คณะครุศาสตร์ เพื่อนที่คณะครุศาสตร์ และเจ้าหน้าที่ท่านอื่นๆที่มีส่วนดำเนินการให้วิทยานิพนธ์เล่มนี้สมบูรณ์

ท้ายที่สุด ความหวังใจจากพี่ๆน้องๆ พ่อแม่เป็นกำลังใจสำคัญต่อผู้วิจัยอย่างยิ่ง

มลินี สมภพเจริญ

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฌ
สารบัญภาพ.....	ฉ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
1.1 กรอบแนวคิด.....	9
1.2 คำแนะนำวิจัย.....	10
2 ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	11
2.1 กรอบทฤษฎี.....	23
2.2 สมมติฐานการวิจัย.....	24
3 ระเบียบวิธีวิจัย.....	25
3.1 แบบการทดลองที่ 1.....	27
3.2 แบบการทดลองที่ 2.....	29
3.3 การรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ผล.....	32
4 ผลการวิจัย.....	35
5 อภิปรายผล.....	56
รายการอ้างอิง.....	63
ภาคผนวก.....	67
ประวัติผู้วิจัย.....	82

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1	
1	จำแนกกลุ่มตัวอย่างตามชั้นปี..... 25
2	จำแนกกลุ่มตัวอย่างตามเพศ..... 25
3	แสดงค่าเฉลี่ยคะแนนเจตคติของการทดลองที่ 1..... 37-39
4	แสดงผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ย ซ้ำววกหลัง กับค่าเฉลี่ยซ้ำววกก่อนด้วยค่า t..... 37
5	แสดงผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ย ซ้ำววกก่อนกับค่าเฉลี่ยซ้ำววกหลัง ด้วยค่า t..... 38
6	แสดงผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ย ซ้ำววกก่อนกับค่าเฉลี่ยซ้ำววกหลัง ด้วยค่า t..... 39
7	แสดงค่าเฉลี่ยคะแนนเจตคติเมื่อได้รับข่าวของผู้อ่าน ที่มีเจตคติเดิมแตกต่างกัน..... 41,43-44
8	แสดงผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ย เจตคติเดิมที่ชอบและไม่ชอบเมื่อได้รับข่าวลบ..... 41
9	แสดงเจตคติที่เปลี่ยนไป เมื่อได้รับข่าวลบ..... 42
10	แสดงการทดสอบสมมติฐานระหว่างกลุ่มผู้อ่าน ที่มีเจตคติเดิมชอบและไม่ชอบ เมื่อได้รับข่าวลบ... 42
11	ผลการทดสอบค่าเฉลี่ยซ้ำววกหลัง ต่อเจตคติเดิมที่แตกต่างกันของผู้อ่าน..... 43
12	แสดงผลค่าเฉลี่ยที่เปลี่ยนไปจากข่าวลบ เมื่อมีการเสนอข่าวววก ต่อผู้อ่านที่มีเจตคติเดิมต่อบุคคลที่ตกเป็นข่าวแตกต่างกัน..... 44
13	สรุปผลค่าเฉลี่ยเจตคติของกลุ่มต่างๆ..... 45
14	สรุปการทดสอบสมมติฐานทางสถิติ ด้วยการทดสอบค่า t..... 46

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1 แสดงสัณฐานค่าเฉลี่ยเจตคติรายข้อของกลุ่มตัวอย่าง ที่ได้รับข่าวลบก่อนและข่าวบวกหลัง.....	47
2 แสดงสัณฐานค่าเฉลี่ยเจตคติรายข้อของกลุ่มตัวอย่าง ที่ได้รับข่าวบวกก่อนและข่าวลบหลัง.....	48
3 แสดงสัณฐานค่าเฉลี่ยเจตคติรายข้อของกลุ่มตัวอย่าง ที่ได้รับข่าวลบก่อน และข่าวลบหลัง.....	49
4 แสดงสัณฐานค่าเฉลี่ยเจตคติรายข้อของกลุ่มตัวอย่าง ที่ได้รับข่าวบวกก่อน และข่าวบวกหลัง.....	50
5 แสดงสัณฐานค่าเฉลี่ยเจตคติรายข้อของกลุ่มตัวอย่าง ที่มีเจตคติเดิมแตกต่างกัน โดยไม่มีข่าวเป็นสิ่งเร้า.....	51
6 แสดงสัณฐานค่าเฉลี่ยเจตคติรายข้อของกลุ่มตัวอย่างที่มีเจตคติเดิม ชอบบุคคลที่ตกเป็นข่าว เมื่อได้รับข่าวลบก่อนและข่าวบวกหลัง.....	52
7 แสดงสัณฐานค่าเฉลี่ยเจตคติรายข้อของกลุ่มตัวอย่างที่มีเจตคติเดิม ไม่ชอบบุคคลที่ตกเป็นข่าว เมื่อได้รับข่าวลบก่อนและข่าวบวกหลัง.....	53
8 แสดงสัณฐานค่าเฉลี่ยเจตคติรายข้อของกลุ่มตัวอย่างที่มีเจตคติเดิม ต่างกันเมื่อได้รับข่าวลบก่อน.....	54
9 แสดงสัณฐานค่าเฉลี่ยเจตคติรายข้อของกลุ่มตัวอย่างที่มีเจตคติเดิม ต่างกันเมื่อได้รับข่าวบวกหลัง.....	55